

KURSRAPPORT 2015/2016

JUS121 Norske og Internasjonale

Rettslige Institusjoner (NIRI)

a) Faglærers vurdering av kursets gjennomføring samt kommentar til studentevalueringene (referansegruppemøtene)

Tilbakemeldingene fra studentene på referansegruppemøtet vitner til at de stort sett har vært fornøyde med *kursinformasjonen* de har fått (dokumentet «Generell kursinformasjon», fortløpende oppdateringer på Mi side, m.m.), at *læringsmålene* er tydelig kommunisert, og at *strukturen på kurset* har fungert bra og til sitt formål.

Hva gjelder sistnevnte, har prøveordningen med hjemmeeksamen på årets kurs ført til en rekke endringer i timeplanen sett i forhold til tidligere år. Ved å fjerne den obligatoriske kursoppgaven har studentene fått flere «pusterom» mellom de fire ulike fagbolkene på kurset, og mer tid helt på slutten av kurset til å reflektere over hva de har lært i løpet av kurset før eksamen. For lite tid til refleksjon har vært ansett som en av de største barrierene til økt læring på kurset de siste årene, og med noen få unntak virket studentene meget godt fornøyde med å ha mer tid til selvstudium.

For å få det nye kursopplegget til å fungere har jeg vært helt avhengig av et godt *samarbeid med administrasjonen*, og dette har (som tidligere år) fungert optimalt.

Øvrige erfaringer og tanker knyttet til hjemmeeksamensordningen er såpass mange og viktige at de vil beskrives i mer detalj i et eget skriv. Men i det store og hele har prøveordningen e.m.m. fungert til sin hensikt, og er den klareste forbedringen på kurset så lenge jeg har hatt kursansvaret. Jeg kommer derfor av flere grunner til å foreslå i egen søknad til SU at prøveordningen med hjemmeeksamen videreføres på fast basis fremover.

Ellers hva gjelder kursets struktur var det i år – som tidligere år – relativt stor misnøye blant studentene om at kurset starter opp rett før jul. I samtaler med undervisningsdekanen og administrasjonen har vi prøvd å se på andre mulige løsninger. Det eneste realistiske alternativet hadde vært å bytte på rekkefølgen av noen av kursene på 2. studieår, slik at NIRI-kurset startet opp tidligere på høstsemesteret. Problemet med en slik løsning er at undervisningen ville blitt ferdig tett opp mot jul, med eksamen rett over nyttår. Jeg har mine tvil om studentene vil føle at eksamenspugging i juleferien vil være en forbedring sett i forhold til dagens løsning. E.m.m. finnes derfor foreløpig ingen bedre alternativer dersom læringskravene på kurset skal kunne overholdes.

Studentene har gitt uttrykk for at de er svært fornøyde med de fire *foreleserne på kurset* (Franklin, Tverberg, Skodvin og Fredriksen), og at forelesningene og arbeids-/storgruppene har fulgt hverandre godt, både tematisk og tidsmessig sett.

Alle forelesningene (bortsett fra introduksjon og oppsummering) ble tatt opp og lagt ut på Edublogs, noe studentene generelt virker positive til. Det var likevel enkelte som mente at forelesningene ble lagt ut for sent, og at de burde legges ut med en gang de er klare. Dette gjaldt nok særlig for de av studentene som hadde tatt en veldig tidlig juleferie, og ikke dermed fått med seg forelesningene til Tverberg 14. og 15. desember. Jeg ba de redigeringsansvarlige om å legge ut opptakene bolkevis, etter at hver av fagbolkene på kurset var gjennomført. Det har som kjent vokst frem en (e.m.m.) meget uheldig praksis med transkribering av forelesningene på kurset. Denne praksisen virker heller ikke å ha blitt svekket etter tilgjengeliggjøring av videoopptak de siste årene. På årets kurs vil det derfor ikke

være anledning til å ta lydopptak av forelesningene, og videoopptakene på samtlige forelesninger vil heller ikke gjøres tilgjengelig før etter at siste obligatoriske del av undervisningsopplegget er gjennomført (d.v.s. siste storgruppesamling).

Oppgavesettet er i stor grad utarbeidet og oppdatert hvert år med tanke på å øke graden av forskningsbasert undervisning på kurset. To nye arbeidsgruppeoppgaver ble inntatt i oppgavesamlingen på årets kurs, og begge disse synes å ha fungert godt basert på tilbakemeldinger fra studentene og arbeidsgruppelederne. De fleste av studentene synes at oppgavene var godt tilpasset ordgrensene, selv om det naturligvis alltid vil være enkelte som ønsker å skrive mer om enkelte temaer/spørsmål.

Enkelte av studentene ga uttrykk for at oppgavene enten var for lette eller for vanskelige. Oppgavene på kurset vil nok alltid være av variert vanskelighetsgrad – særlig med tanke på å øke vanskelighetsgraden jo lengre man kommer ut i kurset. Foruten den årlige oppdateringsrunden der hele oppgavesettet gjennomgås og vurderes, er det derfor ikke tiltenkt radikale endringer på denne fronten til neste år.

De fleste av studentene virket veldig godt fornøyde med *arbeidsgruppeledernes innsats*. Jeg har også inntrykket av at disse har gjort en god innsats på årets kurs.

Storgruppeoppgavene – som særlig tar sikte på å trekke trådene mellom de fire rettsområdene som dekkes på kurset – fungerte godt på årets kurs.

Vanligvis er studentene på kurset stort sett positive til kravet om obligatorisk muntlig fremføring på storgruppene, men i år var det enkelte som virket misfornøyde med opplegget. Det ble særlig fremhevet at læringsutbyttet virket mye større når man presenterte selv enn da man skulle lytte til andres presentasjoner. Og der enkelte ønsket at storgruppelederen deres skulle ta en mer aktiv rolle i diskusjonene, var det enkelte som mente at avbrudd/irrettesettelser av storgruppeleder under fremføring ikke var positivt.

Til dette vil jeg bare si at alle storgruppelederne får utførlige veiledninger til storgruppeoppgavene som er utarbeidet av kursansvarlig, og muligheten til en oppgavegjennomgang i forkant av storgruppesamlingene. På møtene våre bruker vi mesteparten av tiden på å utarbeide mulige variasjonsoppgaver knyttet til de ulike presentasjonene som skal avholdes. På denne måten blir det enklere å motivere studentene til å følge nøye(re) med på hverandres fremføringer. Jeg oppfordrer også storgruppelederne til å avbryte fremføringer underveis, hvis studentene trækker litt feil – dersom lytterne skal få størst mulig læringsutbytte av presentasjonene, er det viktig at eventuelle feil rettes opp med en gang. Jeg vil gjerne også legge til at jeg personlig er godt fornøyd med storgruppeledernes innsats på årets kurs (Fredriksen, Skodvin, Koch og Steinsbekk).

Karakterfordelingen på hjemmeeksamen har en noe høyere overvekt av de beste karakterene. For første gang siden jeg overtok kursansvaret var det ingen kandidater som strøk. Av 347 oppmeldte kandidater leverte 310 besvarelser. 13 studenter manglet de obligatoriske aktivitetene, 1 leverte legeerklæring og 23 leverte ikke. *Frafallet* anses med dette å ligge rundt normalen som er på ca. 10%.

Jeg vil gjerne legge til at jeg er veldig bekymret over tallene som er fremlagt etter behandlingen av klagesensuren på årets kurs (se vedlegg): 65 klager førte til 34 vedtak om endring, hvorav 30 var til gunst og 4 til ugunst. Klagesensuren var behandlet av eksterne sensorer. Det er vanskelig å overtale interne (og særlig de mange underviserne på kurset) om å påta seg denne oppgaven, når vi som kursansvarlige er bedt om å (kun) bruke eksterne sensorer på ordinær sensur. Det er etter min mening mildt sagt uheldig at (særlig blind) klagesensur behandles utelukkende av eksterne sensorer, som ikke har vært involvert i undervisningen på kurset, og dermed har dårligere forutsetninger til å vite hva vi faktisk forventer at studentene skal ha lært i løpet av kurset. Jeg har dessverre ingen empiri å vise til, men mange års erfaring som sensor og nivåkontrollør sier meg at interne sensorer – og særlig

underviserne på kurset – generelt pleier å ligge på et mer treffsikkert nivå enn de eksterne sensorene. Gitt den faglige spennvidden på NIRI-kurset er det kanskje heller ikke så overraskende at forventningene til eksterne sensorer kan virke noe lavere enn på andre fag. Jeg har derfor til hensikt å oppfordre alle underviserne på neste års kurs om å påta seg mindre sensurkommisjoner (10-20 besvarelser) og klagesensurkommisjoner.

b) Faglærers vurdering av rammevilkårene

Jeg har ingen kommentarer hva gjelder *lokaler og undervisningsutstyret*, men det er to andre ting knyttet til rammevilkårene for kurset som jeg gjerne vil nevne her.

Det første gjelder pensumsituasjonen på kurset. De fleste av studentene (med noen få unntak) mente at folkerettsboka holder mål, som en grei innføring i faget. På statsrettsiden er det en velkjent utfordring at mange av studentene føler at Smiths bok er mindre tilgjengelig og pedagogisk anlagt enn boken til Andenæs/Fliflet, men det er lite man kan gjøre her når Smiths bok er den eneste oppdaterte boken på markedet (siste utgave av Andenæs/Fliflet er fra 2006, og står uansett oppført som støttelitteratur). Studentene får også forelesningsnotatene til Tverberg, noe som bidrar til å avbøte problemet til en viss grad.

Et større problem er at boken «EØS-rett» (Sejersted, Arnesen m.fl.) – som har fungert som pensum i EU- og EØS-rett i alle år som jeg har hatt kursansvaret – er utdatert på flere vesentlige punkter. Flere av studentene har gitt uttrykk for at EØS-rettsboken til Fredriksen & Mathisen – som i dag er støttelitteratur på kurset – ville vært å foretrekke som pensum i EØS-rett. Jeg er enig i dette, men boken til Fredriksen & Mathisen vil ikke kunne dekke læringskravene på EU-siden. Utfordringen blir da å finne en komplementerende tekst som kan fungere som pensum i EU-rett. Ettersom det ikke finnes noen norske EU-rettsbøker som kan brukes, vurderes det derfor å søke SU om en pensumendring som åpner for bruken av utvalgte deler av en engelskspråklig bok på kurset, som allerede står oppført som støttelitteratur på kurset – nemlig Horspool, Humphreys & Wells-Greco «European Union Law» (9. utgave 2016).

Det andre gjelder gjesteforelesningene på kurset. De siste årene har jeg invitert en gjesteforeleser hvert år til å forelese for studentene på kurset. På årets kurs fikk vi besøk av Professor Christophe Hillion (Leiden/Oslo), som snakket om det EU-rettslige samarbeidsprinsippet. Det var godt oppmøte på forelesningen, og tilbakemeldingene fra studentene var svært positive – både til selve forelesningen som ble gitt, og med tanke på tiltaket mer generelt. Jeg ønsker derfor å fortsette med dette tilbudet, men er redd for at det kan være vanskelig uten økonomisk støtte fra fakultetet. Til nå har jeg forsøkt å invitere gjester som også kan bidra med foredrag i enkelte av forskergruppene, slik at driftsmidlene til disse kan brukes for å dekke kostnadene. Men dette vil ikke alltid være mulig. Dersom tiltaket skal opprettholdes (og kunne garanteres) vurderes derfor å søke fakultetet om øremerkede midler til formålet.

c) Oppfølging av forrige kursevaluering

Følgende tiltak er gjennomført på årets kurs, i tråd med forrige evaluering for to år siden (2014), og etter kursavvikling i fjor (2015):

- Arbeidsgruppeoppgavene er gjennomgått med særlig fokus på ordgrensen
- Ny prøvingsform er utprøvd, som prøveordning
- Timeplanen er tilpasset ny prøvingsform, med flere «pusterom» mellom fagbolkene på kurset, og mer konsentrert periode til refleksjon mot slutten av kurset
- Videreføring av gjesteforelesning på kurset som et fast innslag

d) Faglærers samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

NIRI-kurset fungerer e.m.m. bedre enn noen gang før – både faglig og organisatorisk sett – men det er alltid rom for forbedringer. Følgende tiltak foreslås derfor til neste års kurs:

- Søknad om videreføring av hjemmeeksamen som prøvingsform på fast basis
- Søknad om pensumendring vil vurderes hva gjelder EU-/EØS-bolkene på kurset
- Foreleserne på kurset skal integrere deler av hjemmeeksamensoppgaven som ble gitt i år i sine forelesninger, særlig med tanke på å terpe metode
- Sterkere oppfordring til interne (særlig underviserne på kurset) om å ta små sensurkommissjoner og påfølgende klagesensurkommissjoner

Bergen, 21.09.16

Professor Christian Franklin

Kursansvarlig JUS 121 Norske og internasjonale rettslige institusjoner

Vedlegg 1: Resultater fra klagesensur i JUS121 NIRI, våren 2016

JUS121 NIRI		Prosent
Klager totalt	65	21,10 %
Uendret	31	47,69 %
Endring	34	52,31 %
Til gunst	30	46,15 %
Til ugunst	4	6,15 %
Til gunst		
Fra C til B	5	
Fra D til B	1	
Fra D til C	21	
Fra E til D	3	
Totalt	30	
Til ugunst		
Fra C til D	4	
Totalt	4	

[Tilbake til saklisten](#)